Beste voorzitter en commissieleden,

Deze commissie voor Leefomgeving en Economie heeft alles te maken met de klimaatcrisis. Daarom doe ik, namens Extinction Rebellion Rotterdam, vanmiddag een dringend beroep op u. In 2021 heeft de Rotterdamse gemeenteraad de klimaatnoodtoestand uitgeroepen. Inmiddels zijn we vijf jaar verder en lukt het Rotterdam niet de klimaatdoelen voor 2030 te halen. Het collegeakkoord heet *'Vaart maken'.* Wij zeggen liever: *'Alle hens aan dek'*.

De afgelopen extreem hete en droge zomer met een oversterfte van zeker 35.000 mensen in Europa was de zomer van de waarheid. Op overheden rust de verantwoordelijkheid inwoners te beschermen tegen de klimaatcrisis. Dat omvat meer dan hittebestrijding en ijsjes uitdelen. Rotterdam draagt daarin zelfs een extra verantwoordelijkheid. De gemeente is immers grootaandeelhouder van het Havenbedrijf en de Rotterdamse haven en industrie zijn, zoals bekend, de grootste bron van CO_2-uitstoot in Nederland.

Het college wil van Rotterdam de sterkste en groenste economie van Europa maken. Nu zijn we pas flets groen want de CO_2-uitstoot van Rotterdam als geheel daalt nauwelijks; in het industriecluster steeg de uitstoot zelfs in 2025. Vóór 2030 moet die uitstoot (ten opzicht van 1990) halveren om een reductie van 55% te bereiken. Wij Rotterdammers willen daadkracht zien en geven een voorzet.
Blijf niet vasthouden aan energie-intensieve industrie waarmee Rotterdam groot is geworden. Bepaal welke industrie in 2050 nog in onze regio past. Kies voor circulariteit en hoogwaardige maakindustrie, bedrijvigheid met een hoge toegevoegde waarde. Gebruik alle invloed als aandeelhouder, zodat het Havenbedrijf daadwerkelijk afspraken met bedrijven gaat maken over CO_2-afbouw. Beperk de opslag ervan (CCS) tot bedrijven waarvoor elektrificatie niet mogelijk is. Voorkom alle investeringen in blauwe waterstof die fossiele gasinfrastructuur verlengen of de ontwikkeling van groene waterstof verdringen. En wees zeer kritisch op ecologische schade en mensenrechtenschendingen bij de import van groene waterstof.

'*Alle* hens aan dek' betekent ook dat Rotterdammers moeten kunnen volgen wat er gebeurt. Want zij maken zich zorgen over het klimaat.
Het college belooft in het coalitieakkoord transparant te rapporteren over de voortgang op klimaatgebied en CO_2-reductie. Organiseer daarom ieder half jaar een openbare bijeenkomst waarop het college verantwoording aflegt over waar Rotterdam staat, wat goed gaat en waar extra maatregelen nodig zijn.

Dan nog drie andere punten uit het coalitieakkoord:

Ten eerste de autoluwe binnenstad. Een goed plan. Maar wees consequent: maak Rotterdam ook cruiseluw. Iedere week varen meerdere gigantische cruiseschepen diep de stad in, die zwaar vervuilende stoffen uitstoten. Veel passagiers komen per vliegtuig en vervolgens met taxi's en bussen naar de Cruise Terminal. Hoe valt dit te rijmen met de klimaatdoelen en een gezonde leefomgeving?

Ten tweede Rotterdam The Hague Airport. Van 1 op de 5 omwonenden is, volgens de GGD de slaap verstoord. Oefen daarom nú bij het Rijk, vóór het definitieve luchthavenbesluit in 2027, druk uit om vluchten en overlast drastisch te beperken en

uitbreiding onmogelijk te maken.

En ten slotte mensenrechten. In 2025 nam de raad de motie ‘Spreek je uit tegen mensenrechtenschendingen in Gaza’ aan en in 2026 de motie ‘Drie keer scheepsrecht: geen wapendoorvoer naar Israël via Rotterdam’. Goede stappen die nu om een vervolg vragen, terwijl Nederland internationale verdragen en wetgeving moet naleven.
Gebruik als gemeente Rotterdam alle mogelijkheden om vervoer van wapens en militaire goederen via de haven naar en vanuit Israël te voorkomen en dring bij het Rijk aan op verdere stappen.

Beste commissieleden, Rotterdam heeft de klimaatnoodtoestand niet uitgeroepen om vervolgens af te wachten. De klimaatcrisis dendert voort. ‘Alle hens aan dek’ houdt in verantwoordelijkheid nemen, handelen, ingrijpen en keuzes maken. Stel ons Rotterdammers niet teleur.

Els Verplanke, Extinction Rebellion Rotterdam

Vrijblijvende suggesties voor vragen naar aanleiding van deze inspreekbijdrage

Rotterdam en de klimaatdoelen

1) Kan het college toelichten waarom de gemeente de verantwoordelijkheid voor de verduurzaming van de haven vooral bij het Rijk en bedrijven legt. En hoe verhoudt zich dat tot de gemeentelijke rol en zorgplicht om de klimaatdoelen te halen?

2) Welke aanvullende maatregelen neemt het college om de klimaatdoelen voor 2030 toch te halen?

3) Welke invloed zet het college als grootaandeelhouder in om ervoor te zorgen dat het Havenbedrijf afspraken met bedrijven maakt over uitstootvermindering en afbouw van fossiele activiteiten?

4) Hanteert het college criteria en zo ja welke om te voorkomen dat investeringen in CCS of blauwe waterstof fossiele activiteiten verlengen of de overstap naar hernieuwbare energie vertragen?

5) Het coalitieakkoord gaat uit van samenwerking over portefeuillegrenzen heen.
Hoe weegt het college economische belangen af tegen klimaatdoelen. Hoe waarborgt het college dat bijvoorbeeld de belangen van bedrijvenlobbyorganisatie Deltalinqs de klimaatdoelen niet overschaduwen?

Verantwoording klimaat

6) Het coalitieakkoord belooft transparant te rapporteren over klimaat en CO_2-reductie. Is het college bereid halfjaarlijks publiekelijk te rapporteren over de voortgang van eind- en tussendoelen en in hoeverre de gemeente op koers ligt?

7) Kan de rapportage laten zien welke maatregelen achterlopen, hoeveel extra reductie nodig is en hoe het college bijstuurt? Kunnen daarbij ook scope 3-emissies van de haven zichtbaar worden meegenomen, zoals het coalitieakkoord vermeldt?

Cruiseschepen

8) Welke concrete maatregelen, naast walstroom, wil het college nemen om de uitstoot en vervuiling door cruiseschepen terug te dringen?

9) Het akkoord zegt dat Rotterdam inzet op *minder vervuilende cruiseschepen*. De Cruise Ship Report Card, die in het coalitieakkoord wordt genoemd, is geen wettelijke certificering. Hoe maakt het college de afspraak over minder vervuilende cruiseschepen meetbaar, en welke emissiecriteria gebruikt het daarbij?

Rotterdam The Hague Airport

10) Welke concrete inzet doet het college naar het Rijk om te voorkomen dat het nieuwe luchthavenbesluit voor RTHA ruimte biedt voor verdere groei, zonder een bindend CO_2-plafond? En vraagt het college daarbij ook om de 20% CO_2-reductie uit de MER in 2035 ten opzichte van 2019 vast te leggen?

11) Is het college bereid, in deze fase vóór het Luchthavenbesluit, bij het Rijk ook aan te dringen op:
- Beperking nacht- en dagranden voor *alle* vliegcategorieën met uitzondering van noodgevallen;
- Regels voor piekgeluid en aantallen passages naast jaargemiddelde geluidsbelasting;
- Geen toename vluchten als er stillere vliegtuigen komen.

Wapens en wapenonderdelen van en naar Israël

Afdoeningsvoorstel 26bb005862 stelt voor de motie 'Drie keer scheepsrecht' als afgehandeld te beschouwen. Dit wordt op 8 oktober in de commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën besproken. De motie vroeg om verdere stappen als het Rijk niet aan de oproep voldoet.

12) Heeft het kabinet gereageerd? Zo nee, welke stappen heeft het college gezet of wil het college zetten?

13) Welke bestuurlijke en juridische mogelijkheden heeft Rotterdam of wil het verkennen om te voorkomen dat wapens, militaire goederen en dual-use-goederen via de haven van en naar Israël gaan?